

СОВЕТ
ТАШКИЧИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Г.Тукая, д. 19, с.Ашитбаш,
Арский муниципальный район, 422039

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАШКИЧУ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
Г.Тукай урамы, 19 йорт, Ашытбаш авылы,
Арча муниципаль районы, 422039

Тел. (84366)90-2-58, факс (84366)90-3-22. E-mail: Tash.Ars@tatar.ru

АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТАШКИЧУ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ

КАРАРЫ

«04» октябрь 2016 ел

№ 25

АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТАШКИЧУ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ ГРАЖДАННАРНЫҢ ХОКУКЫЙ ИНИЦИАТИВАСЫН ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131 номерлы Федераль законның 26 статьясы, Арча муниципаль районының Ташкичу авыл жирлеге Уставының 16 статьясы нигезендә Ташкичу авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Ташкичу авыл жирлегендә гражданның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибен кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Арча муниципаль районы сайтында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) көннән соң икенче көнгә үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Ташкичу авыл жирлеге башлыгы

Ф.Х.Фәйзуллин

Арча муниципаль районының
Ташкичү авыл жирлегенен
04.10.2016 ел №25 карарына
КУШЫМТА

АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТАШКИЧҮ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ ГРАЖДАННАРНЫҢ ХОКУКЫЙ АКТЛАРЫН ТОРМЫШКА АШЫРУ ТӘРТИБЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясы нигезендә эшлэнгән һәм Россия Федерациясе гражданнының хокук ижат инициативасы белән жирле үзидарәне гамәлгә ашыруга хокукын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

1.2. Хокук ижади инициатива - Ташкичү авыл жирлеге халкының жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда турыдан-туры катнашу формасы (алга таба - муниципаль берәмлек).

1.3. Гражданныр тарафыннан хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру гражданнырның хокукий инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукий актлары проектларын муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына яисә муниципаль берәмлек жирле үзидарәсенен вазыйфай затына кертү юлы белән сайлау хокукына ия гражданнырның инициатив төркемнәре аша гамәлгә ашырыла, алар компетенциясенә гражданнырның хокукий инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукий актын кабул итү керә.

1.4. Хокук ижат инициативасы тәртибендә муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукий актларының түбэндәге проектлары карауга кертелә алмый:

1.4.1. Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре срогын теләсә нинди нигездә туктату яисә озайту, аларның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны туктатып тору турында, шулай ук муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына вакытыннан алда сайлаулар уздыру йә күрсәтелгән сайлауларны кичектереп тору турында;

1.4.2. муниципаль берәмлек жирле үзидарә органнарының шәхси составы турында;

1.4.3. Муниципаль берәмлек жирле үзидарәсе депутатларын һәм вазыйфай затларын сайлау, күрсәтелгән вазыйфай затларны вазыйфаларына билгеләп кую, билгеләп кую һәм вазыйфаларыннан азат итү турында, шулай ук аларны вазыйфаларына билгеләп кую һәм вазыйфасыннан азат итү өчен ризалык бирү турында;

1.4.4. Муниципаль берәмлек бюджетын кабул итү яисә үзгәртү, муниципаль берәмлекнең финанс йөкләмәләрен үтәү һәм үзгәртү турында.

1.4.5. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча.

2. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибндә муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый актлары проектларын кертү буенча гражданнарның инициатив төркемен төзү тәртибе

2.1 Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибндә муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый актлары проектларын кертү буенча гражданнарның инициатив төркемен формалаштыру (алга таба - гражданнарның инициатив төркеме) гражданнарның ихтыяр белдерүләре нигезндә гамәлгә ашырыла.

Гражданнарның инициатив төркеме саны сайлау хокукына ия муниципаль берәмлек халкының кимендә өч процентын тәшкил итәргә тиеш. Гражданнарның инициатив төркеме әгъзалары булып унсигез яшькә житкән, муниципаль берәмлектә даими яисә башлыча яшәүче Россия Федерациясенен балигъ булган гражданны булырга мөмкин. Муниципаль берәмлектә даими

яисә башлыча яшәүче чит ил гражданнырны жирле үзидарәне гамәлгә ашырганда Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәләре һәм федераль законнар нигезендә хокукларга ия.

Гражданнырның инициатив төркеме жыелышын төзү һәм үткәрү муниципаль берәмлекнең норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Бу очракта гражданнырның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелә торган муниципаль берәмлекнең хокукый акты проектына гражданнырның инициатив төркемен төзү турында йә гражданнырның конференциясенә делегатлар сайлау турында карар кабул ителгән гражданнырның жыелышлары беркетмәләре, шулай ук гражданнырның тиешле конференциясе беркетмәсе кушымта итеп бирелә.

2.2 Гражданнырның инициатив төркеме аны төзү турында карар кабул ителгәннән соң төзелгән дип санала. Күрсәтелгән карар инициатив төркемнең жыелышы (конференциясе) беркетмәсе белән рәсмиләштерелә, анда түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

2.2.1. гражданныр жыелышында (конференциясендә) катнашкан муниципаль берәмлек халкының саны;

2.2.2. Гражданнырның жыелышын (конференциясен) уздыру датасы һәм урыны;

2.2.3. Гражданнырның жыелышының (конференциясенәң) көн тәртибе;

2.2.4. Гражданнырның хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелә торган муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты проекты исеме;

2.2.5. корреспонденция өчен адрес һәм төркемнең вәкаләтле вәкилләренәң гражданнырның хокукый инициативасын оештыру һәм әзерләү буенча контактлы телефоны;

2.2.6. Гражданнырның жыелышы (конференциясе) мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар.

2.3. Гражданнырның инициатив төркеме жыелышының (конференциясенәң) беркетмәсенә түбәндәгеләр кушып бирелә:

2.3.1. Гражданнарның инициатив төркеме әғзаларының һәр әғзасына фамилиясен, исемен, атасының исемен, туган елын (унсигез яшьтә - өстәмә рәвештә туган көнен һәм аен), яшәү урыны адресын, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясен, номерын һәм аны бирү датасын, аны биргән органның исемен яисә кодын күрсәтеп;

2.3.2. Гражданнарның хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелә торган муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты проекты.

2.4. Гражданнарның инициатив төркеме жыелышы (конференциясе) гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә муниципаль берәмлекнең хокукый акты проектын кертүгә бәйле мәсьәләләр буенча мәнфәгатьләр бирү өчен ике вәкаләтле вәкил сайларга мөмкин.

2.5. Гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар булган гражданнарның инициатив төркеме жыелышының (конференциясенә) беркетмәсенә, һәр катнашучының фамилиясен, исемен, атасының исемен күрсәтеп, инициатив төркем жыелышында (конференциясендә) катнашучыларның барысы да имза сала.

3. Хокукый инициативаны хуплап имзалар жыю

3.1. Хокукый инициативага ярдәм итү өчен муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукына ия муниципаль берәмлек халкының кимендә 3 %ын, әмма аның халкының гомуми саныннан кимендә өч процентын жыярга кирәк.

3.2. Имзалар жыю хокукы муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясенә хокуктан файдалануга сәләтле балигъ булган гражданына карый.

3.3. Гражданнарның хокукый инициативаны хуплап имзалар жыю срогы инициатив төркемне теркәү датасыннан башлана һәм ике айдан артык була алмый.

3.4. Хокукый инициативаны хуплап имзалар аларны муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы каравына чыгарыла торган муниципаль

хокукый акт проектын формалаштыруны үз эченэ алган элге Тэртипкэ кушымта нигезендэ имза кэгазьлэренэ кертү юлы белэн жыела.[sub 1001](#) Имзалар жыючы зат муниципаль хокукый актның күрсәтелгән проекты текстын имза кэгазьлэренэ үз имзаларын куйган затлар таләбе буенча тапшырырга тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлек кешесе, имза кэгазенэ үз имзасын куеп, анда үз фамилиясен, исемен, атасының исемен, елын, туган көнен һәм көнен, яшәү урыны адресын, паспортының яисә аны алмаштыручы документының сериясен һәм номерын, шулай ук имзаны кую датасын кулдан язып куя. Имзалар кэгазе инициатив төркем эгъзасы тарафыннан таныклана, ул үзенең паспорт күрсәткечлэрен һәм яшәү урынын күрсәтә.

Эш урыннарында, хезмәт хакы, пенсиялэр, пособиелэр, башка социаль түләүлэр бирү процессында һәм урыннарында имзалар жыю тыела. Имза кэгазенэ имза куйган өчен бүләкләү рөхсәт ителми. Элге тыюларны бозу жыелган имзаларны гамәлгә яраксыз дип тану өчен нигез булып тора.

3.6. Имзалар жыюга бәйлэ чыгымнар инициатив төркем алып бара.

3.7. Муниципаль берәмлектэ яшәүче һәр кеше, хокук ижат инициативасын хуплап яисә хокукый ижади инициативаны хуплап имзалар жыю турында аңа мәгълүм булган вакыттан башлап, гамәлдэгэ законнар нигезендэ ярдәм итү яисә хокук чыгару инициативасына каршы агитация алып барырга хокуклы.

4. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тэртибендэ кертелгән муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты проектын карау

4.1. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру максатларында гражданнарның инициатив төркеме үз компетенциялэренэ муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый актын кабул итү керэ торган муниципаль берәмлекнең жирле үзидарэ органына яисә муниципаль берәмлек жирле үзидарэсенэң вазыйфай затына түбэндэгэ документларны кертә:

4.1.1. гражданнар жылышында (конференциясендә) расланган гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты проекты;

4.1.2. Гражданнарның хокукый инициативасын, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый актын кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма язуы;

4.1.3. Финанс-икътисадый нигезләү (муниципаль берәмлекнең хокукый акты проекты гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән очракта, аны гамәлгә ашыру финанс чыгымнарын таләп итәчәк);

4.4. Гражданнарның инициатив төркеме жылышы беркетмәләре: гражданнарның инициатив төркемен тәзү турында йә гражданнарның инициатив төркемен тәзү турында карар кабул ителгән йә гражданнарның инициатив төркемен тәзү турында карар кабул ителгән конференциядә катнашу өчен делегатлар сайлау турында карар кабул ителгән гражданнар жылышы беркетмәсе, шулай ук тиешле карарлар кабул ителгән конференция беркетмәсе;

4.4.5. гражданнарның хокук ижат инициативасын карау барышында гражданнарның инициатив төркемен тәкъдим итәргә вәкаләтле затлар күрсәтелгән озату хаты, шул исәптән муниципаль берәмлекнең кертелә торган проекты буенча докладчы гражданнарның инициатив төркемнең вәкаләтле вәкилләре арасынан булган гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә;

4.4.6. Имзалар жыю нәтижәләре турында инициатив төркемнең йомгаклау беркетмәсе, анда жыелган имзаларның гомуми саны, шулай ук номерланган һәм брошюраланган имзалар кәгазьләре күрсәтелә.

4.5. Инициатив төркем вәкиле катнашында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан инициатив төркем документлары алынган көннән алып 10 көн эчендә инициатив төркем вәкиле катнашында имзалар кәгазьләрен рәсмиләштерүнең дәрәслеген һәм аларда булган белешмәләрнең дәрәслеген тикшерү уздырыла.

4.6. Гамэлгэ яраксыз дип санийлар:

имзалар жыю көненэ имзалары булмаган затларның имзалары һәм имзалар кәгазендә дәреслеккә туры килми торган белешмәләр күрсәткән катнашучыларның имзалары;

4.6.2. кушымтада санап үтелгән барлык белешмәләрне күрсәтмичә йә әлеге белешмәләрне тулы булмаган яисә кыскартылган хәлдә күрсәтеп, шушы белешмәләрне бер мәгънәдә генә аңлауга комачауламый торган кыскартулардан тыш, имзалар;

имзалар жыюны уздыру буенча инициатив төркем теркәлгән көннең иртәгесеннән көнгә кадәр жыелган имзалар;

4.6.4. Эш урынында жыю нигезендә, хезмәт хакы, пенсияләр, пособиеләр, башка социаль түләүләр биргәндә гамэлгэ яраксыз дип танылган имзалар;

4.6.5. Имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән катнашучыларның имзалары;

4.6.6. Имзалар жыючы зат турындагы белешмәләр булмаса йә үз кулы белән кертелмәгән булса, йә имзалар кәгазе имзалар жыючы затның һәм имзалар жыюны уздыру буенча инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиленең үз имзасы белән таныкланмаса, йә бу имза дәрес булмаса;

4.6.7. Ялган имза кәгазенә кул куйган катнашучы турындагы мәгълүматлар аның үзе һәм имзалар жыючы зат тарафыннан кертелмәгән булуы ачыкланган имзалар.

4.7. Намуссыз дип санийлар:

4.7.1. Төрле затлар исеменнән бер зат яисә бер зат исеменнән башка зат куйган имзалар мондый имзалар комиссиягә жәлеп ителгән экспертның язма бәяләмәсе нигезендә дәрес түгел дип таныла;

4.7.2. Әгәр имзалар кәгазьләрен тикшергәндә бер үк затның берничә имзасы табылса, бер генә имза исәпкә алына.

4.8. Имзалар жыйганда мәжбүр итү куллану турында белешмәләр ачыкланган, шулай ук муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары имза кәгазьләрендә фальсификация фактларын ачыклаган очракта, хокук ижат инициативасын карамаска хокуклы.

4.9. Инициатив төркем вәкилләре кануннарда билгеләнгән тәртиптә имзалар чыгару инициативасын хуплап жыелган имзаларны тикшерү нәтижәләренә карата шикаять белдерергә хокуклы.

4.10. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль берәмлекнең хокукый акты проекты аны керткән көннән алып бер ай эчендә үз компетенциясенә муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый актын кабул итү керә торган муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы яисә муниципаль берәмлек жирле үзидарәсенә вазыйфаи заты тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш.

4.11. Жирле үзидарәнең органы (вазыйфаи заты) түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

4.11.1. Хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектына хокукый экспертиза тәэмин итәргә, ә кирәк булганда - финанс-икътисадый нигезләү эзерләнергә (әгәр әлеге муниципаль хокукый акты гамәлгә ашыру өстәмә матди яисә башка чыгымнар таләп итсә), муниципаль хокукый актлар исемлеген, муниципаль хокукый актларның күрсәтелгән проектын кабул итүне таләп итәчәк гамәлдән чыгарылуын, үзгәртелүен яисә өстәмәләрен таләп иткән муниципаль хокукый акт проектына хокукый экспертиза тәэмин итәргә, шулай ук башка белешмә материаллар эзерләргә;

4.11.2. Хокукый инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карауга бәйле экспертиза нәтижәләре һәм башка мәсьәләләр буенча инициатив төркем вәкилләренә тулы мәгълүмат бирергә;

4.11.3. Хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын кертү һәм аның буенча карар кабул итү көннән бер айдан да соңга калмыйча карарга.

4.12. Карау процессында тиешле орган (вазыйфаи зат) инициатив төркем вәкилләренән кирәкле аңлатмалар соратып алырга хокуклы.

4.13. Редакцион, стилистик һәм башка искәrmәләр ачыкланганда йә хокук ижат инициативасыннан чыга торган муниципаль хокукый акт проектын эшләү

кирәк булган очракта, жирле үзидарәнең тиешле органы (вазыйфаи заты) мондый искәرمәләрне бетерүдә яисә мондый актларны эшләүдә катнашуга инициатив төркем вәкилләрен чакырырга хокуклы.

4.14. Гражданнарның инициатив төркеме вәкилләре хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән карар проекты карала торган Ташкичү авыл жирлеге Советы утырышында катнашырга һәм әлеге мәсьәлә буенча доклад белән чыгыш ясарга хокуклы.

4.15. Жирле үзидарәнең органы (вазыйфаи заты) инициатив төркем вәкилләренә, хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын караганда, үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.

4.16. Хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы (вазыйфаи заты) түбәндәге карарларны кабул итәргә мөмкин:

4.16.1. проектны тулаем кабул итәргә;

4.16.2. проектны кире кагу, сәбәпләрне дәлилләп нигезләү;

4.16.3. проектны өстәмә бәйсез экспертизага жибәергә.

4.17. Жирле үзидарәнең органы (вазыйфаи заты) хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын караудан баш тартырга йә аны максатка ярашлы булмаган сәбәпләр аркасында кире кагарга хокуклы түгел.

4.18. Хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органының (вазыйфаи затның) тискәре карары булган очракта, инициатив төркемгә жиде эш көне эчендә тиешле муниципаль хокукый актны кабул итүдән баш тартуның язма нигезләмәсе бирелә.

4.19. Гражданнарның хокук ижат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проектын карау нәтижәләре буенча кабул ителгән нигезле карар рәсми рәвештә һәм язма рәвештә басылып чыгарга, аны керткән гражданнар төркеменә житкерелергә тиеш.

4.20. Жирле үзидарэ органы (вазыйфаи зат) карарына карата шикаять белдерү федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

4.21. Хоқук иҗат инициативасын гамәлгә ашыруга каршы килгән очракта, инициатив төркем судка мөрәжәгать итәргә хоқуклы.

Ташкичү авыл жирлегендә хокукий
инициативаны гамәлгә ашыру
тәртибенә кушымта

Без, түбәндә кул куючылар, инициатив төркемнең муниципаль хокукий
инициативасының (№ _____) проектын хуплайбыз

(хокукий инициативаның формулировкасы)

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	Туу датасы	Яшәү урыны адресы	Паспорт яки аны алмаштыруч ы документ	Имзалау датасы	Имза

Имза кәгазен таныйклайм:

(инициатив төркем вәкиленең фамилиясе, исеме, атасының исеме, яшәү урыны,
паспортының яисә аны алмаштыручы документының номеры,
сериясе)

(имза һәм дата)